

روس‌ها درباره مرگ ناوالنی چه می‌گویند؟

به پوتین داد و متعاقبا امکان کشتن ناوالنی را، بله، ما شاهد عزاداری بخشی از مردم در روسیه هستیم اما سوآلات مهمی اینجا مطرح هستند: اول آنکه سرنوشت دیگر زندانیان سیاسی همچون یاشین (Ilya Yashin) و کارامورزا (Vladimir Kara-Murza) چه خواهد شد؟ چه تضمینی هست که همین سرنوشت در انتظار آنان نباشد؟ و سوآل مهم بعدی اینکه سرنوشت اپوزیسیون روسیه چه خواهد شد؟ ناوالنی پرچمدار اپوزیسیون بود. تمام امیدها به او بسته شده بود که بالاخره آزاد خواهد شد و... خوب، گیرم آزاد می‌شد آیا می‌توانست بعد از تحمل آن وضعیت وحشتناک و شیذوهای پایان‌ناپذیر به مبارزه ادامه دهد؟ کجاست پلان ب شما؟ الکسی ناوالنی مثل یک قهرمان جان باخت. این شخصیت برجسته برای زمانی بسیار طولانی در پادها خواهد ماند. او به اسطوره مردانگی و شکست‌ناپذیری تبدیل خواهد شد و اتفاقا مرگش او را به چنین اسطوره‌ای تبدیل خواهد کرد. اما بعد از فرونشستن این موج غم و اندوه و تأسف مردم روسیه و اپوزیسیون باید تصمیم بگیرند که این راه را چگونه می‌خواهند ادامه دهند.

ستینا سکوری «دیوار غم» بنای یادبودی در بزرگراه ساخاروف در مرکز مسکو است که برای بزرگداشت قربانیان سیاسی دوران استالین بنا شده است. تخمین زده می‌شود در دوران استالین حدود ۷۵۰ هزار نفر اعدام و میلیون‌ها نفر به دلیل شرایط ناساعد در اردوگاه‌های کار اجباری جان باخته‌اند. با اعلام خبر مرگ ناوالنی، طرفدارانش برای ادای احترام به او خود را به چند نقطه از مسکو از جمله این دیوار رسانده و تحت شرایط شدید امنیتی برای چند ثانیه اجازه می‌یافتند با گذاشتن شاخه‌ای گل بر پای دیوار احترام خود را به ناوالنی ابراز کنند. خبرنگار «نووایا گازیتا» روز ۱۷ فوریه گزارش می‌دهد که محل تهیه و با تعدادی از شهروندان مسکو مصاحبه کرد. دخترش جوان گفت: «خیلی وقت بود که فعالیت‌های ناوالنی را دنبال می‌کردم. دیروز که خبر را شنیدم خیلی دلم سوخت. ناوالنی برای من سمبل روسیه فردا بود. با مرگش درونم خالی شده از امید». پسری جوان با لبخندی تلخ گفته بود:

«دیوار غم» (در کنار دیوار) تایمر گذاشته‌اند. فقط می‌شه ۳۰ ثانیه موند. من ۲۹ ثانیه موند پلیس تذکر داد». دختری جوان ضمن اشک ریختن: «ناوالنی امید ما بود برای خوشبختی روسیه در آینده». دختری جوان: «آرزو داشتم باهاش دست بدم (با لبخندی تلخ). دیکه هیچ وقت به آرزوم نمی‌رسم. ناوالنی مظهر امید بود او از مبارزه‌کردن نمی‌ترسید». پیرمردی حدودا هفتادوچند ساله: «چه می‌شه گفت؟! حیف که کشته شد... ناوالنی رهبر و محبوب من نبود اما برای سرزندگی و شجاعتش ارزش قائل بودم. همین شجاعت او را به زندان کشاند. او از ترسیدن خجالت می‌کشید، می‌دوتین، ما از ترسیدن خجالت نمی‌کشیم، اما او خجالت می‌کشید». دختری جوان: «نمی‌تونم بگم با تمام نظرات ناوالنی موافق بودم اما اتفاقی که براش افتاده چیزی غیر از جنایت نیست. اینکه چه نوع نگاه سیاسی داشت، الان اصلا مهم نیست؛ مهم اینه که در برابر جنایتی که علیه‌اش رخ داده نباید سکوت کرد». دختری جوان: «اومده‌ام اینجا تا با دیدن کسانی که مثل خودم فکر می‌کن کم‌ی آروم بشم و کم‌ی از این عصبانیت‌ها که با خوندن اخبار هی زیاد و زیادت‌ر می‌شه درون خودم کنترل کنم». پیرزنی حدودا ۸۰ساله: «امروز انجام و همان‌طوری شoke و غمگین هستم که ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ وقتی خبر جنگ رو شنیدم. امیدها همه بر باد رفتند. من در جنگ متولد شدم و می‌ترسم که در جنگ از دنیا برم. خیلی دردناکه! ناوالنی برای من مظهر امید بود. او پرچمدار امید بود».

«پژوهشگر مسائل فرهنگی روسیه در دانشگاه منچستر

برای بسیاری آغاز دورانی از ناامیدی است». به گفته وندیکتوف مرگ ناوالنی برای روسیه و کسانی که از او حمایت نمی‌کردند هم ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر است؛ «چراکه او یک سیاست‌مدار آلترناتیو بود. ناوالنی آلترناتیو پوتین بود. او رهبر جریان آلترناتیو در روسیه بود که خواستار نزدیکی بیشتر به اروپای غربی است، خواستار توقف عملیات ویزگی نظامی» در اوکراین است. موضع ناوالنی هم برای کسانی که حامی‌اش بودند و هم برای آنهایی که از او متفر بودند، مفید نبود. بی‌تردید مفید بود. بنابراین کشته‌شدن او قطعا ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر است برای تمام روسیه. من در حال حاضر کسی را نمی‌بینم که بتواند جایگزین ناوالنی شده و تبدیل شود به یک سمبل». در پاسخ به این سوآل که آیا کشته‌شدن ناوالنی را باید برای کرملین یک پیروزی تلقی کرد؟ وندیکتوف می‌گوید: «من فکر می‌کنم شکست کرملین از همان موقعی شروع شد که مسیر سرکوب را انتخاب کرد. در این مقطع از تاریخ روسیه سیستم حاکم برای مقابله با مخالفان سیاسی راه سرکوب را در پیش گرفته است. بنابراین به عنوان تاکتیک بله، چنین روش‌هایی موفقیت‌آمیز هستند؛ اما از منظر تاریخی، چه فقدان رقابت سیاسی و چه نمایان‌کردن چهره سرکوبگرانه و خونریز و سیاه از حاکمیت، شکست استراتژیک است». در پاسخ به این پرسش که اگر ثابت شود مرگ ناوالنی کاملا طبیعی بوده است آیا چیزی از مسئولیت حاکمیت کم می‌شود؟ وندیکتوف می‌گوید: «ناوالنی توسط رژیم به این زندان منتقل شده بود و مسئولیت کامل حفاظت از او بر عهده رژیم بود. بی‌تردید آن ۲۷ بار شیزو تأثیر بسیاری بر وضعیت سلامتی او داشته است. می‌خواهم برگردم به صحبت یولیا ناوالنی که مسئول مرگ ناوالنی را شخص پوتین اعلام کرد؛ او هم به لحاظ سیاسی و هم تاریخی مسئول این مرگی است که در تاریخ ثبت خواهد شد؛ چراکه زندان نهادی وابسته به حکومت است و تحت کنترل سیستم حفاظتی حکومت اداره می‌شود. ناوالنی حتی نباید دستگیر می‌شد چه برسد به اینکه زندانی شود. بنابراین مسئولیت جان‌باختن ناوالنی در زندان مستقیما بر عهده کرملین و شخص پوتین است».

متیوی گاناپولسکی، ژورنالیست روس-اوکراینی که در حال حاضر در اوکراین به سر می‌برد، به کانال یوتیوبی خادارکوفسکی لایو می‌گوید: «او را کشتند. هیچ انسانی نمی‌تواند چنین اقامت طولانی‌مدت در شیزو، این میزان از تحقیر و توهین و این حضور مداوم در دادگاه‌ها را تاب بیاورد. ناوالنی سمبل بود اما از امروز به بعد به اسطوره تبدیل خواهد شد. دست و دل پوتین برای حفظ ناوالنی باید می‌لرزد؛ چون اسطوره ناوالنی از زنده‌اش به‌شدت خطرناک‌تر است. عده‌ای مرگ ناوالنی را به درستی با ترور (سرگنی) کاریوف (در ۱۹۳۴) مقایسه می‌کنند (بهانه استالین برای شروع دوره‌ای از ترور و دستگیری مخالفان) و واقعا هم شباهت‌هایی بین این دو حادثه دیده می‌شود. همان‌طور که شاهد هستیم پوتین تاکتیک‌های تشریفاتی طرفدارانش را دیگر پس می‌زند و مصاحبه با تاکر کارلسون (Tucker Carlson) پایانی بود بر این نوع تاکتیک‌ها و فعالیت‌ها. او خواستار تکرار «کنفرانس پالتا» با آمریکا‌ست. پوتین می‌خواهد کسی برای او مزاحمتی ایجاد نکند و برای این منظور آماده است هر تعداد روس که لازم باشد قربانی کند تا بالاخره آمریکا به خواست او تن بدهد و بر سر تلافیه جدیدی از عرصه اعمال نفوذ در جهان به توافق برسد. ما می‌دانیم خواست پوتین چیست و به کدام کشورها نیاز دارد. اگر این جنگ (با اوکراین) نبود، نه‌تنها این تعداد کشته و این حجم از خسارات نبود، بلکه ناوالنی هم در زندان نبود که حالا کشته شود. من پوتین را مسئول این وضع می‌دانم؛ اما به همان میزان جامعه روسی را که امکان شروع این جنگ را

مرگ ناوالنی ابزار بی‌اطلاعی کرد. والری سالاولی، پژوهشگر مسائل سیاسی، در ویدئویی که ۱۷ فوریه در کانال یوتیوب خود گذاشت، بر احتمال کشته‌شدن ناوالنی (و نه مرگ طبیعی او) تأکید کرد و گفت: «تمام تلاش کرملین در سال‌های گذشته این بود که بر ناوالنی پوزه‌بند بزند، دقیقاً پوزه‌بند؛ بنابراین ناوالنی در شرایط جهنمی نگه داشته می‌شد. از دو سال گذشته تقریباً یک سال آن را در شیزو گذراند. آنچه احتمال کشته‌شدن او را تقویت می‌کند، واکنش سریع و هماهنگ رسانه‌های رسمی خبری در روسیه بود و نیز واکنش سریع پِسکوف».

مقامات روسی نقطه نظرات خود را در فضای مجازی آزادانه‌تر مطرح کردند. وجسلاو والودین، سخنگوی «دوما»، غرب را مسئول مرگ ناوالنی نامید و گفت: «مرگ ناوالنی فقط به نفع آنهاست». ماریا زاخارووا، رئیس دپارتمان اطلاعات و مطبوعات وزارت امور خارجه روسیه، نوشت: «واکنش سریع رهبران کشورهای عضو ناتو در محکوم‌کردن روسیه در مرگ ناوالنی خود به‌خوبی افشاگر است: نتایج تحقیقات پزشکی هنوز بیرون نیامده؛ اما تفسیر غربی‌ها آماده است». مارگاریتا سیمونیان، سردیر گروه رسانه‌ای «روسیه امروز» و کانال تلویزیونی RT که از حامیان سرسخت سیاست‌های ولادیمیر پوتین محسوب می‌شود، در کانال تلگرامی خود نوشت که مرگ ناوالنی قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری در روسیه (که قرار است در ماه آینده برگزار شود) فقط برای «مخالفان سرسخت رژیم» سودمند است. او اضافه کرد: «من حتی نمی‌خواهم وارد این موضوع شوم که [ناوالنی] خیلی وقت پیش دیگر فراموش شده بود، آخر کشتن او، آن‌هم قبل از انتخابات، چه فایده‌ای می‌توانست داشته باشد؛ الا کمک به مخالفان سرسخت رژیم».

در پاسخ به چنین نظراتی، الکساندر نوزُوف از منتقدان بنام رژیم حاکم بر روسیه در مصاحبه با کانال یوتیوبی «خادارکوفسکی لایو» می‌گوید مرگ ناوالنی برای کرملین ضروری بود. او پوتین را به موجودی تشبیه می‌کند که در اکواریم زندگی می‌کند و تنها به حمایت ماهی‌ها توجه دارد. از نظر او پوتین در چنین دنیایی زندگی می‌کند و نسبت به آنچه در بیرون دیواره‌های کلفت «این اکواریم» می‌گذرد، بی‌تفاوت است؛ از جمله نظرات رهبران غرب، مدافعان حقوق بشر و نیز تحریم‌های جهانی علیه روسیه. از نظر نوزُوف کارت‌های در دست پوتین همان «وطن‌پرستان» آماده برای دریدن و نابودنکردن هستند. او می‌گوید: «کشتن ناوالنی پیامی بود برای همین مدافعان رژیم به این معنا که پوتین تا انتها خواهد رفت و هیچ چیزی سد راهش نخواهد شد». نوزُوف هدف چنین سیاست‌هایی را رساندن روس‌ها تا سرحد مرگ می‌داند و می‌گوید: «بله، روس‌هایی هستند که ترس در گریبان خواهند کرد و از درد خواهند گریست. گوشه‌های خانه‌ها و در جمع افراد مورد اعتماد آه خواهند کشید؛ اما نتیجه چه خواهد شد؟ ترس بیشتر. پوتین در انتخابات ماه مارس فقط می‌تواند با تکیه بر این ترس پیروز شود؛ بنابراین چنین اقدامی صد درصد به نفع سیستم حاکم بر روسیه است». نوزُوف جان‌باختن ناوالنی را به‌هیچ‌وجه سرازاعز یک اعتراض جدی در روسیه نمی‌بیند؛ چراکه به گفته او «روس‌ها تحت سلطه افسانه‌ها زندگی می‌کنند. آنها درکی از تعداد، قدرت و امکانات خود ندارند. نه‌تنها از وحدت ملی در بین آنها خبری نیست، بلکه در ترس و وحشت از یکدیگر به سر می‌برند؛ زنان از شوهران خود می‌ترسند و مردان از زنان و مادران خود در ترس هستند. در چنین فضایی ما نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم درک متقابل و زبان مشترک در میان روس‌ها به وجود بیاید و به وحدت و نهایتا اقدامی جدی علیه حاکمیت منجر شود».

به اعتقاد نوزُوف از میان برداشتن ناوالنی دلیلی دیگر برای اثبات جدی‌بودن پوتین بود و برای این بردن این شک که او قادر به احیای استالینیسم نیست. او می‌گوید: «غرب بار دیگر به مدرکی دست یافت که رخدادهای ناگوار دوره پوتین را ثابت می‌کند. اینکه غرب چه موضعی خواهد گرفت نمی‌دانم؛ اما مواضع غرب در برابر پوتین تا به حال خیاثانگراانه، احقانه، بزدلانه و مضحک بوده است. غربیان ابعاد و عمق این فاجعه را درک نمی‌کنند؛ همان‌طور که در ۱۹۳۸ وقتی هیتلر را به عنوان «مرد سال» انتخاب کردند از درک عمق فاجعه هیتلر عاجز بودند».

میخائیل خادارکوفسکی، بیزنس‌من روس و از فعالان سیاسی منتقد رژیم پوتین، می‌گوید از شنیدن خبر مرگ ناوالنی همان حس‌ی را تجربه کرده است که در لحظه شنیدن خبر حمله به اوکراین در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲. «می‌توانستم چنین اتفاقی را تصور کنیم اما باورکردنش آسان نیست. الکسی سیاست‌مداری بسیار مستعد و انسانی بسیار شجاع بود و قطعا می‌توانست نقش مهمی در آینده روسیه بازی کند. بعد از باریس نمتسوف این دومین رهبر سیاسی است که به دست رژیم پوتین کشته می‌شود. قتل ناوالنی ماهیت اصلی رژیم را نشان می‌دهد. این رژیم از قوانین باندهای جنایی تبعیت می‌کند. برای من بسیار مشکل است تصور کنم که با چنین رژیمی بتوان درباره موضوعی وارد مذاکره شد. ما باید این را صراحتا اعلام کنیم که این رژیم مشروعیت ندارد و تنها زبان زور را می‌فهمد... امیدوارم نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری ماه آینده مورد تأیید غرب قرار نگیرد. غرب موظف است به جامعه جهانی اعلام کند که نمی‌تواند پوتین را به رسمیت بشناسد و با او وارد مذاکرات شود».

آلکسی وندیکتوف، روزنامه‌نگار سرشناس روسی، در ۱۷ فوریه در مصاحبه با کانال یوتیوبی «ژیژی گُزد» عواقب مرگ ناوالنی را برای روسیه و سیستم حاکم تشریح کرد. وندیکتوف مرگ ناوالنی را ضایعه‌ای بسیار بزرگ نامید. او ناوالنی را نه‌تنها یک شخص و یک سیاست‌مدار موفق، بلکه یک سبیل خواند، «به عنوان یک شخص، ناوالنی رفت؛ اما به عنوان اسطوره همچنان باقی خواهد ماند. او به سمبل مقاومت تبدیل خواهد شد. بنابراین جان‌باختن ناوالنی

مُرگان صدی* «ناوالنی از ترسیدن خجالت می‌کشید، می‌دوتین، ما از ترسیدن خجالت نمی‌کشیم، اما او خجالت می‌کشید».

طبق اعلام رسمی دولت روسیه، الکسی ناوالنی در بعدازظهر روز جمعه ۱۶ فوریه ضمن هواخوری در محوطه کلونی شماره ۳ زندان شهرک خارپ در منطقه پمالوینینسکی حالش به هم می‌خورد و با وجود تلاش کادر درمان اعزامی به زندان جان می‌بازد. بخشی از جامعه روسیه شوک ناشی از خبر مرگ ناوالنی را با خبر مربوط به آغاز «عملیات ویژه نظامی» روسیه در اوکراین در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ قابل مقایسه می‌داند. چرا؟

فعالیت سیاسی الکسی ناوالنی از سال ۲۰۱۱ با وبلاگ‌نویسی آغاز شد؛ زمانی که او جسارت می‌کرد حزب پوتین، «روسیه واحد» را حزب کلاهبرداران و دزدان بنامد و با دانش و قدرت بیان بالای یک وکیل، سرزندگی، شجاعت و حس طنز قوی‌اش از گفته‌های خود دفاع کند و مورد حمایت مردم قرار بگیرد. ناوالنی دو سال بعد برای پست شهرداری مسکو کاندیدا شد. اگرچه سابیائین با کسب ۵۱ درصد آرا پیروز آن انتخابات شد؛ اما ناوالنی توانست ۲۷ درصد آرا را به دست آورده و به چهره دوم سیاسی شهر تبدیل شود. در سال ۲۰۱۶ ناوالنی آماردگی خود را برای شرکت در رقابت‌های ریاست‌جمهوری اعلام کرد و با استقبال بسیاری روبه‌رو شد؛ اما کاندیداتوری او موفقیت‌آمیز نبود و به رقابت منجر نشد. با این حال افشاگری فساد مقامات، ناوالنی را به دشمنی برای نظام حاکم و محبوب منتقدان آن تبدیل می‌کرد.

در ۲۰ آگوست ۲۰۲۰ ضمن پرواز از تومسک به مسکو وضعیت ناوالنی در هواییمای بحرانی شد. به ابتکار خلبان، هواییمای در اومسک نشست و کمک‌های اولیه او را نجات داد. خانواده ناوالنی او را سریعاً به برلین منتقل کردند؛ جایی که تا ژانویه ۲۰۲۱ تحت درمان قرار گرفت. طبق گزارش‌های رسمی دولت آلمان که بعدها از طرف کمیسیون‌های بین‌المللی هم تأیید شد، ناوالنی با سم فلج‌کننده اعصاب «نووپچوک» مسموم شده بود. ولادیمیر پوتین در همان ماه‌هایی که ناوالنی در برلین بستری بود، به سوآل خبرنگاری که پرسید «چرا تا به حال برای بررسی موضوع مسمومیت ناوالنی پرونده‌ای تشکیل نشده است؟» چنین پاسخ داد: «و اما درباره آن بیماری که در کلینیک در برلین بستری است، ما به‌خوبی می‌دانیم موضوع از چه قرار است». هیچ تحقیقی [پزشکی] در کار نبوده است، بلکه موضوع در واقع تأیید آن چیزی بوده که از طرف سیستم‌های امنیتی ایالت متحده مطرح می‌شد. اگر چنین باشد –که من به شما اطمینان می‌دهم چنین است– بنابراین این فرد از حمایت سی‌ای‌ای برخوردار است؛ اما این به آن معنی نیست که ما باید مسمومش می‌کردیم [همراه با خنده‌ای تحقیرآمیز. مگر او چه ارزشی [برای ما دارد؟ شاید خود آنها خواسته باشند کارش را تمام کنند]. بی‌شک ولادیمیر پوتین تلاش می‌کرد وانمود کند که نام «آن بیماری که در کلینیک در برلین بستری است» را به خاطر نمی‌آورد و او را اصلا نمی‌بیند؛ اما اطلاعات مرکز نظرسنجی لوادا سنتر (Levada Centre) که در داخل روسیه و به‌طور رسمی و قانونی فعالیت دارد، نشان می‌دهد ۲۰ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی این مرکز در سپتامبر ۲۰۲۰ (یعنی یک ماه بعد از مسمومیت ناوالنی) از فعالیت‌های الکسی ناوالنی حمایت کرده‌اند. این در حالی است که چند ماه پیش از آن نظرسنجی فعالیت‌های سازمان‌های تشکیل‌شده از طرف ناوالنی و طرفدارانش در روسیه غیرقانونی اعلام شده بود.

ناوالنی و همسرش یولیا در ۱۷ ژانویه ۲۰۲۱ به مسکو برگشتند. ناوالنی در فرودگاه دستگیر و روز بعد در دادگاهی به ۳۰ روز حبس محکوم شد؛ ۳۰ روز حبسی که ناوالنی با وجود مقاومت پُرشکان آلانی‌اش در ژانویه ۲۰۲۱ به‌دلیل خود دو دهه دیگر ادامه داشته باشد.

در پی بازشدن پرونده‌ای جدید علیه او در اکتبر ۲۰۲۳، ناوالنی به زندان خارپ در شمال روسیه منتقل شده بود که یکی از ایزوله‌ترین زندان‌های روسیه محسوب می‌شود. درباره سطح خدمات پزشکی ارائه‌شده به ناوالنی، علت مرگ او گزارش معتبری هنوز منتشر نشده است؛ اما آنچه مسلم است، این است که ناوالنی با وجود موافقت پُرشکان آلانی‌اش در ژانویه ۲۰۲۱ به روسیه برگشته بود و قصد داشت پروسه درمانش را در مسکو به پایان برساند. طبق گزارش‌های تأییدشده از سوی دولت روسیه، ناوالنی فقط در سال ۲۷،۲۰۲۲ بار به شیزو (سلول مجازات) منتقل شده بود. فرد زندانی در شیزو از داشتن هرگونه وسایل شخصی ازجمله لباس گرم و غذایی که در حالت عادی مصرف می‌کند، محروم است و حتی به وسایلی مانند تلویزیون و یخچال دسترسی ندارد. به دلیل تأثیر فوق‌العاده مخرب شیزو بر سلامت جسم و روان، طبق قوانین خود روسیه، فرد زندانی نباید بیش از ۱۵ شبانه‌روز در سلول‌های مجازات نگهداری شود. ناوالنی در کل ۳۰۸ روز را در شیزو گذرانده بود. از جمله دلایل چنین تنبیهاتی افادان دکمه لباس و خودداری او از شستن زرده‌ها اعلام شده است. دیمیتری موراتوف، سردبیر روزنامه «نووایا گازیتا» و از برندگان جایزه نوبل ۲۰۲۱، درباره مرگ ناوالنی می‌گوید: «خبر وحشتناکی است. علت مرگ ناوالنی هرچه اعلام شود، مطمئناً با آن ۲۷ بار محکومیت به شیزو مرتبط است. شیزو یعنی بی‌تحریکی، یعنی غذای کم‌کالری، یعنی کمبود هوا، یعنی سرمای مداوم. ناوالنی سه سال تحت شکنجه و عذاب بود. آن‌طور که پزشکش به من می‌گفت بدن نمی‌تواند چنین شرایطی را تاب بیاورد».

در این نوشته نگاهی داریم به عکس‌العمل‌های اولیه جامعه روسیه به مرگ الکسی ناوالنی. رسانه‌های رسمی روسیه در اقدامی کاملا هماهنگ خبر مرگ ناوالنی را در لایه‌های اخبار و به ششکلی بسیار کوتاه و بدون هیچ تفسیری اعلام کردند. پسکوف، مشاور مطبوعاتی رئیس‌جمهور روسیه، بلافاصله خبر را تأیید کرد و گفت که پوتین در جریان این اتفاق قرار گرفته است؛ اما درباره علت

ردیف	آگهی	شماره	موضوع	مهلت ارسا ل مدارک
۱	فراخوان مناقصه عمومی	۴۸۵۸۵۱۳۱	انجام عملیات طراحی، تهیه، نصب و تست و راه اندازی مربوط به پروژه خشک کن هوای فشرده و شبکه هوای مستقل از خشک کن در مجتمع فولاد سبا به صورت EPC	۱۴۰۲/۱۲/۱۶
۲	فراخوان مناقصه عمومی	۴۸۵۸۳۶۱۸	انجام عملیات تأمین، نصب و راه اندازی دستگاه جوش دستی لیزری فیبری حداقل ۲ کیلو و حداکثر ۳ کیلو وات مربوط به خط اسید شویی ۲ همراه با متعلقات	۱۴۰۲/۱۲/۱۶
۳	مزایده	۱۴۰۲۴۰۰۱۱۹	فروش اقلام ضایعاتی شرکت فولاد مبارکه از طریق مزایده عمومی	۱۴۰۲/۱۲/۲۱

جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر در خصوص فراخوان های عمومی، ارزیابی کیفی، مناقصات و مزایدهات به وبسایت شرکت به نشانی **www.msc.ir** ، متوی خرید و تامین کنندگان، مناقصات مراجعه و طبق راهنمای موجود، نسبت به انتخاب مناقصه مورد نظر از طریق سیستم ارتباط با تأمین کنندگان (SRM) اقدام نمائید. اطلاعات سایر فراخوان ها از طریق سایت شرکت، قسمت اطلاعاتیه ها و کانال فراخوان های شرکت در شبکه های اجتماعی به نشانی @Ads_msc قابل دسترس می باشد.
روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان: ۰۳۱۵۲۷۲۱۸۹۶ – ۰۹۰۱۰۰۴۲۶۲۷

۱۴۰۲–۶۲

روابط عمومی شرکت فولادمبارکه اصفهان